

Til lovforslag nr. L 30

Folketinget 2014-15

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 4. december 2014

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af færdselsloven

(Letbaner m.v.)

[af justitsministeren (Karen Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 2, 4, 6 og 8. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 3 og 5. Det Konservative Folkepartis medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 7.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2014 og var til 1. behandling den 7. november 2014. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 16. juli 2014 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 324 (2013-14). Den 8. oktober 2014 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Den 16. oktober 2014 sendte justitsministeren supplerende høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Letbaner. DK og Rådet for Bæredygtig Trafik.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 10 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 3 og 5-8 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2 og 4 stillede ændringsforslag.

Venstres, Dansk Folkepartis, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget er skeptiske over for den del af lovforslaget, der giver transportministeren hjemmel til at opkræve gebyr i forbindelse med udstedelse af legitimationskort til personer, som bliver bemyndiget af politiet til at regulere færdsel ved særtransporter. Denne administration af legitimationskort bør kunne gennemføres inden for eksisterende ressourcer hos Trafikstyrelsen. Endvidere er der risiko for, at det kan udvikle sig til en pengemaskine.

Endvidere ønsker partierne med henvisning til V's, DF's og LA's beslutningsforslag B 121 om ændring af hastighedsgrænser og anvendelse af automatisk fartkontrol på farlige steder i trafikken (folketingsåret 2012-13), at det snarest bliver tilladt at køre 40 km/t. med de traktorer og motorredskaber, som f.eks. anvendes i landbruget, og som af fabrikken er konstrueret og godkendt til at køre 40 km/t.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, RV, SF og SIU) indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 3, 5, 6 og 8 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2, 4 og 7 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de under nr. 2-6 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det under nr. 7 stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil dog stemme for det under nr. 8 stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag om deling af lovforslaget.

Uagtet at EL støtter indførelsen af letbaner, finder EL, at det er nødvendigt at forholde sig til, hvordan trafikken kan afvikles med den nye trafikform.

Ministeriet/Vejdirektoratet vil ikke give letbanekøretøjer forkørselsret i trafikken. Det begrundes med, at det vil være til fare for færdselssikkerheden at give en enkelt trafikform generel forkørselsret. Der anføres som alternativ, at forkørselsretten i praksis kan håndteres gennem en udformning af letbanens forløb og gennem skiltning m.v.

Et sådant alternativ kan gennemføres nogle steder, men langt fra overalt, og på sådanne lokaliteter er det EL's opfattelse, at der er brug for at tildele letbanekøretøjer forkørselsret.

EL's ændringsforslag til det delte lovforslag begrundes med følgende:

En letbane er på grund af størrelse, vægt og køreegenskaber markant anderledes end andre transportmidler.

Skal et letbanekøretøj på lige fod med busser og øvrige trafikanter stoppe op og holde tilbage, da vil den ikke være den gevinst for den kollektive trafik, som de store investeringer stiller forventninger om.

Et letbanetog er et særligt køretøj, som i en farlig situation ikke har mulighed for at vige for andre trafikanter, hvad andre køretøjer dog er i stand til.

Letbanetog kan, som alle andre skinnekøretøjer, under bestemte vejrforhold have ringere bremseegenskaber end biler med gummihjul.

Et letbanetog medfører mange passagerer, og af hensyn til disse og især til stående passagerer må antallet af akutte opbremsninger være så lille som muligt;

I byerne vil der altid være mange gående og cyklister, der krydser et letbanespor, også på uautoriserede steder. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt – og ej heller praktisk muligt – at signalregulere alle overgange. Der skal således indskræpes særlig forsigtighed for krydsende fodgængere og cyklister, og det vil sige, at vigepligten påhviler de øvrige trafikanter.

Det vil være yderst uheldigt, om der hersker så megen tvivl om vigepligten i forhold til letbaner, at der skal en efterfølgende domstolsprøvelse til, for at trafikanterne kan forstå loven.

Tildeles letbaner en prioriteret vigepligt, vil dette være i overensstemmelse med lovgivningen i bl.a. Schweiz, Norge og Tyskland, der har årelange erfaringer med letbaner sammen med andre trafikanter. Da de danske letbaner godkendes med afsæt i de tyske regler BOStrab (Straßenbahn- Bau- und Betriebsordnung), vil det være mærkeligt, om der her i landet fastsættes andre vigepligtsforhold.

Endelig ønsker EL, at kravene til føreren af letbanekøretøjer som minimum er, at de skal have kørekort til busser og ikke til almindeligt kørekort, således som det anføres i lovforslaget. Når en letbane skal køre på samme spor som godstog, rækker et almindeligt kørekort langt fra.

Inuit Ataqtigitiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ik-

ke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af færdselsloven (Letbaner)« omfattende § 1, nr. 1, 4-15, 19, 20 og 22-24, og § 2.

B. »Forslag til lov om ændring af færdselsloven (Konstruktivt bestemt hastighed for motorredskaber m.v.)« omfattende § 1, nr. 2, 3, 16-18, 21 og 25, og § 2.

[Deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL):

2) *Nr. 5* udgår.

[Bestemmelse om trafikanters færdsel over letbanespor udgår]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

3) Efter nr. 11 indsættes som nyt nummer:

»01. Efter § 32 indsættes:

»§ 32 a. Føreren af et letbanekøretøj kan anvende lydsignal, når der er særligt behov for at gøre andre trafikanter opmærksom på letbanekøretøjet.

Stk. 2. Transportministeren fastsætter efter forhandling med justitsministeren nærmere bestemmelser om krav til lyd- og lyssignaler på letbanekøretøjer.«

[Letbanekøretøjets signaler]

Af et *mindretal* (EL):

4) I den under *nr. 15* foreslåede § 52 b indsættes før stk. 1 som nyt stykke:

»Føreren af et letbanekøretøj skal være indehaver af et gyldigt kørekort til kategori D.«

Stk. 1 bliver herefter stk. 2.

[Krav til føreren af letbanekøretøj om kørekort til kategori D]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

5) Efter nr. 19 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 92 d, stk. 1, ændres »§ 2, nr. 2, 7, 9 og 12-14« til: »§ 2, nr. 2, 7, 9 og 13-15«.

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

Til § 2

6) Paragraffen affattes således:

»§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2015.«

[Konsekvensændring]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (V, DF og LA):

Til § 1

7) Nr. 18 udgår.

[Bestemmelsen om opkrævning af gebyr for udstedelse af legitimationskort til personer, der har gennemført uddannelse i at regulere færdsel i forbindelse med gennemførelse af særtransporter, udgår]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

Til § 2

8) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. § 1, nr. 2, 3, 17 og 18, træder i kraft den 1. januar 2015.«

[Konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringen indebærer, at lovforslaget deles i to separate lovforslag, således at de foreslåede bestemmelser om reguleringen af letbaner adskilles fra forslaget om ændring af bestemmelserne om konstruktivt bestemt hastighed for motorredskaber, kørsel med let gods på blokvogne, gebyr for udstedelse af legitimationskort til personer, der bliver bemyndiget til at regulere færdsel ved gennemførelse af særtransporter og udenlandske myndigheders behandling af oplysninger om kørekort.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring indebærer, at bestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 5, om, at færdselslovens § 5, stk. 1-3, om færdsel over »spor, der ligger i vej« ikke gælder for letbanespor, udgår.

Til nr. 3

Efter færdselslovens § 32, stk. 1, 1. pkt., skal kørende, når det er nødvendigt for at forebygge eller afværge fare, ved lyd eller lyssignal eller på anden hensigtsmæssig måde henlede andre trafikanters opmærksomhed på faren. Bestemmelsen foreslås med lovforslagets § 1, nr. 15, (forslag til færdselslovens § 52 a) sat i kraft for letbanekøretøj. Med forslaget til § 32 a indsættes endvidere en særlig bestemmelse om, at føreren af et letbanekøretøj kan anvende lydsignal, når der er særligt behov for at gøre andre trafikanter opmærksomme på letbanekøretøjet. Bestemmelsens stk. 1 forudsættes navnlig anvendt ved letbanekøretøjets igangsætning, hvor der vil kunne befinde sig trafikanter tæt på letbanekøretøjet, herunder fodgængere og cyklister foran og ved siden af letbanekøretøjet, eller i øvrigt i forbindelse med letbanekøretøjets færdsel tæt på andre trafikanter, herunder ved færdsel over trafikerede pladser. Det forudsættes, at lydsignalet afgives med letbanekøretøjets klokke, hvis lydniveau er lavere end letbanekøretøjets horn (såkaldt tyfon). Det forudsættes, at lydsignaler, der skal forebygge eller afværge fare efter færdselslovens § 32, stk. 1, 1. pkt., vil skulle afgives med letbanekøretøjets horn. Efter det foreslåede stk. 2 fastsætter transportministeren efter forhandling med justitsministeren nærmere bestemmelser om krav til letbanekøretøjernes lyd- og lyssignaler. Bestemmelsen giver hjemmel til at fastsætte de nærmere tekniske krav til de lyd- og lyssignaler, som letbanekøretøjet skal kunne afgive.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring indebærer, at det er et krav til føreren af et letbanekøretøj, at føreren er i besiddelse af et gyldigt kørekort til kategori D (stor bus).

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til færdselslovens § 2, nr. 11).

Til nr. 6 og 8

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslaget om deling af lovforslaget.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring indebærer, at bemyndigelsen for transportministeren til at fastsætte bestemmelser om gebyr for udstedelse af legitimationskort til personer, der har gennemført uddannelse i at regulere færdsel i forbindelse med gennemførelse af særtransporter, udgår af lovforslaget.

Trine Bramsen (S) Julie Skovsby (S) Astrid Krag (S) Mette Reissmann (S) Jeppe Bruus (S) Rasmus Prehn (S)

Jeppe Mikkelsen (RV) Zenia Stampe (RV) Marlene Borst Hansen (RV) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) fmd.

Pernille Vigsø Bagge (SF) Pernille Skipper (EL) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Henning Hyllested (EL)

Doris Jakobsen (SIU) Kim Andersen (V) Preben Bang Henriksen (V) Inger Støjberg (V) Søren Pind (V)

Jan E. Jørgensen (V) Karsten Lauritzen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF)

Dennis Flydtkjær (DF) Pia Adelsteen (DF) Kim Christiansen (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Tom Behnke (KF) nfmnd.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 30

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra justitsministeren
2	Høringssvar og kommenteret høringsoversigt, fra justitsministeren
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Henvendelse af 13/11-14 fra Letbaner. DK om vigepligt over for letbaner
6	Ændringsforslag, fra justitsministeren
7	Udkast til betænkning
8	Henvendelse af 23/11-14 fra Rådet for Bæredygtig Trafik
9	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 30

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag til den del af lovforslaget, der vedrører gebyr for udstedelse af legitimationskort til personer, der har gennemført uddannelse i at regulere færdsel i forbindelse med gennemførelse af særtransporter, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om at yde teknisk bistand til at dele lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ministerens kommentar til henvendelse af 13/11-14 fra Letbaner. DK om vigepligt over for letbaner, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvorfor Vejdirektoratet insisterer på, at letbaner ikke skal have en fortrinsstilling med hensyn til vigepligt i forhold til de øvrige trafikanter, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorvidt den vigepligtsmæssige ligestilling mellem letbaner og de øvrige trafikanter har været underkastet en trafiksikkerhedsrevision, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvorvidt der er byer i de lande, vi normalt sammenligner os med, hvor letbaner ikke har en fortrinsstilling i forhold til andre trafikanter, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om at redegøre for reglerne for bilers vigepligt i forhold til sporvogne, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om kommentar til henvendelsen af 23/11-14 fra Rådet for Bæredygtig Trafik, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om at yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der skal have den konsekvens, at det forudsættes fastsat som krav til førere af letbanekøretøjer, at de som minimum er i besiddelse af et gyldigt kørekort til kategori D, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om at yde teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der skal have den konsekvens, at udgangspunktet om prioritet for letbanekøretøj frem for den øvrige trafik på samme måde, som den tradi-

tionelle jernbanetrafik har prioritet, fastholdes, til justitsministeren, og ministerens svar herpå